

Alandski otoci iza rata.

London, 20. List „Daily Telegraph“ javlja, da su englesko-francuski prijedlozi, na koje je Rusija pristala, da će biti utvrde na Alandskom otoku iz rata uništene, umirile bojazni u Švedskoj. Neposredna bi posljedica toga bilo ukidanje ograničenja kod izvoza švedskog papira.

Ovih je dana javio list „Echo de Paris“, o je četverostrava pružila Švedskoj jamstvo za to, da će biti rušive utvrde na Alandskom otoku poslije rata uklonjene. U čemu se sastoji to jamstvo, nije bilo rečeno, no pitanje je, da li je time doista uklonjena sva bojazni u Švedskoj.

Razni izvještaji.

London, 23. (D. u.) Uslijed smanjene djelatnosti njemačkih podmornica osiguravajuća su društva kod Lloydja za mnogo snižila osiguravajuće nagrade.

Neprijateljski ratni izvještaji. Rusija.

Petrograd, 20. Službeni izvještaj od 19. svibnja:

Kod Metzendorfa smo uspjeli neprijateljsko topništvo. Naša je vatra prozračila eksploziju u neprijateljskim baterijama. Sjeveristočno od Kremena pronasli su naši pioniri neprijateljska laganjski ruč, te su ga odmah podigli u zrak. Neprijatelj je prestravljen pobjegao ostavivši nameta Avazu zalihu mina. Neprijateljski pokušaji, da naša oporovje izgubljeni ruč, bili su suočeni s ručnim granatama.

Sjeverno od Toporucu nasoklepi su naše oporovje koja neprijateljska odijeljenja. Unatile su žičeni neprijateljski ograda i odijeljenja.

Francuska.

Paris, 21. Službeni izvještaj od 20. svibnja u 3 sata popodne:

U Belgiji kanala su neprijateljska odijeljenja da predju Yerski kanal između Steenstraeta i Heutsa, ali su bila suzdržana našom topovskom i puškanom vatrom. U Sampanji su poduzeli Francuzi jako navale s plinovima protiv naše fronte od ceste, koja vodi iz St. Hilaire u Soulet do ceste, koja ide iz Souaina u Somme Py. Svojom smo zapornom vatrom suzdržali neprijateljsku navalu, koja se nije mogla da razvije kako je to bilo pripremljeno. Na zapadu od Moze bilo je po naši snažnog opstreljavanja na naše položaje od šume Xocourt od Mort-Homma. Do pješačkih nalova nije došlo. U Vogezaux se je izjalovio iznenadni napad protiv maleni naših postojanka kod Liriga.

Žuber je oborio potporučnik Navarre svoje 11. njemačko jelo, koje je palo u naše radeve kod Chatancourta, gdje su bila zarobljena oba njegova teluga. Istog je dana potporučnik Nungezer napao drugo njemačko jelo, koje se rasraskalo u šumi Forges. To je već peto njemačko jelo što ga je taj ljetalacki eskadriljski srušio. Stvorila su se još dva 3 njemačka jela i pogodjena su ih naše strojne puške, te su pala okomito u njihove radeve.

Njemački je letjelice bacio na naše više bomba na Dunquerque i Bergues. U Dunquerque je bila ubijena jedna žena, a 37 je osoba ranjenih. Iz Berguesa se javlja o petorici mrtvih i 11 ranjenih. Za osvelu oimah je napala francuska skupina neprijateljske labore u Wyfvegu, Zarenu i Handzemu, a belgijska je skupina bombardovala njemačko jelo i Ghistelsee. Najveći je dio bomba pogodio u elji.

U 11 sati popodne: Sjeverozapadno od Rove bombardovale je naše topništvo zvezna skladišta, gdje je buknuo oimah više požara. Sjeverno od Soissons je rasraskala naša vatra dva njemačka izvidnička odijeljenja.

U Sampanji nam je uspjelo iznenadnom navalom, na sjeverozapadu od Ville-sur-Fourbie, da prodremo u njemačke radeve i da probistimo neprijateljske radeve. Sve su nas posadili i posadili iz zarobili. Na lijevoj su obali More poduzeli Nijemci kroz popodne po izvanredno jakoj topovskoj priravi zamašni napadaj protiv ellave fronte kod Mort-Homma. Na sreću istočno od Mort-Homma suzbili smo zivahnom protivnom neprijatelja, koji je bio već za čas stupio u naše prve radeve. Neprijatelj je pretrpio teške gubitke. U sreću na zapadu od Mort-Homma i na njegovim sjevernim oborjenima je uspjelo Nijemcima iz ellave vrste uzaludnih nalova, koje je neprijatelj porazi žestoke naše zaporne i pušane vatre skupo platilo, da prodru pod veer u nekoliko dijelova naših pomaknutih jaraka. Neprijateljska odijeljenja, kojima je bilo uspjelo da prodru sve do naših drugih radeva, bila su zahvaćena pod snažnu vatru naših topova. Neprijatelj je pobjegao u neredu, ostavivši mnogo mrtvih na bojistu.

Kod Avoocorta i kod vrha 304 bila je tojovska djelatnost jučer kroz žitani dan vrlo živa. Na desnoj obali More i Woera isprskana topovska paljba. Naš je top ukrcao na automobilu pogodio kod Vertuna neprijateljsko jelo.

Belgija.

Paris, 21. Umjerenja topovska djelatnost na neprijateljski strani, osobito kod Dixmuidena. Za osvelu što su neprijateljska jela bacala bombe na naše tabore, napali su naši letelci s bombama uzletišta njemačkih jela.

Kupujte samo kod onih tvrtka koje oglašuju i preporučuju se u „HRVATSKOM LISTU“

Domaće Vijesti.

Proslava godišnjice talijanskog iznjevjenja u Puli. Godišnjicu talijanskog iznjevjenja bilo je na dostojni način proslavljeno i u Puli. Već vesele vijesti, koje nam dolaze dnevno sa tirološkog bojišta pripravile su pučanstvo na veliko slavlje: Sve kuće u gradu bile su okištene jaricama. Mornarčica je glazba prošla gradom dočeka naša svuda veselem klicanjem građanstva.

Dražbena sudbena dvorana. (Via Arena br. 2.) Danas u 3 i pol sata posl, pod obdržav će se dražba jednog para naušnica sa draguljima, zlatni lanac sa privjeskom i zlatni prsten.

Razne Vijesti.

„Ne govorite suviše.“ Pod ovim naslovom oštrve se česki list „Venkov“, što izlazi u Pragu, na pisanje engleskih i njemačkih novina, koje odobravaju narod od kojekakvog kritikovanja u ovo doba, gdje je svuda naperevo dosta usju, koje hvataju svaku pojedinu stvar, na javnim seletacijama, u željenim, na raznim, i na onim, gdje svojije čitateljima savjet, koji ne će biti ni u nas na odmet: „I kod nas bi trebali da paze svi oni, koji imaju suviše gipki jezik. Čemu sve pusto pričanje, koje nema nikakova smisla, a može takovog čovjeka lako dovesti u doleđa sa kaznenim uredima. Upozorujemo, ne govorite nigdje suviše, uzdržite se od svakog kritikovanja, ukratko savjetujemo mir i dostojnu razboritost, kako to ozbiljno sadašnje vrijeme zahtjeva. Oni pak, koji ne poduzimaju ove opomene, neka posljedice priđu sami sebi.“

Sa besarabijske granice. Njemački list „Der Abend“, što izlazi u Budimpešti, prima vijest, da je u zadnje vrijeme učestalo naglo odijeljenje velikih ruskih četa i mnostva municije iz besarabijske granice u Odesu i Sebastopol. Odalje imala bi se prevazati čete za nepoznato opredjeliste, u koju su svrhu u tim lukama jur koncetrirani veliki ruski transportni parobrodri.

Srbija i Italija. „Gazette de Lausanne“ javlja iz Pariza: Ovih dana vršila se se med srpskom i talijanskom vladom nova pregodanja o pitanju jadranske obale. Italija je sada koncedirala Srbiji uz ovaj dio, što joj ga je dobila entente. Iako je cijelu dalmatinsku obalu sjeverno izdju Neretve okraj Splita, Italija se je dakako odrekla većeg dijela Dalmacije sa pristanem Splitom, da ne će ugrožavati talijanske hegemonije sa Jadranskim moru.

Pašić o budućnosti Srbije. Iz Stockholma stizu vijesti, da se Rusija sprema na veliki odlučni udarac protiv Bugarske. Sa tim se vijestima podudara i izjava ministra Pašića u govoru na banketu talijanskoga poslanstva u Petrogradu. Pašić, koji se jeste uvijek odanja na obveštaj entente a u ovom redi, da naša rusoga cara Nikolaja, rekao je tom prigodom sljedeće: „Obveštaje carevo i uvjeravanja političkih krugova za namjetnu oslobođenje moje srpske domovine i najskorijim mjesecima. Mačedonsko pitanje više ne egzistira, otakmo je Bugarska istupila protiv Srbije i Rusije. Cijela će Mačedonija postati srpska. Tako će za malo mjeseci poći vojske svih saveznika, zajedno sa srpskim telama.“

Putovanje ministra Pašića. Iz Berna javljaju, da će srpski ministar Pašić odputovati skroz Italiju iz Rusije u Bukarest. Kako vidimo ministar Pašić obredati će sva evropska središta neprijateljskih i neutralnih država, da tako osigura čini čvrste temelje svoje budućoj Velikoj Srbiji. Tko zna, da li će biti i u Bukarestu „potpunomna zadovoljan“ sa izjavama onomogućih političara i diplomata, kako je to bio u Rimu, Petrogradu i u Beču i li će i tamo poduprijeti njegova nastojanja u osmrtnja Velike Srbije, koja je medjutim u našim rukama.

Mir je nemoguć. Pod ovim naslovom piše Hervé u listu „Victorie“ o govoru predsjednika francuske republike u Nancyju. Hervé izjavlja: Nijemci su jeste daleko od svake pomisli, da bi ponudili Francuskoj prihvatljiv mir, jer su Nijemci i njihovi saveznici dovede pobjedjeliti nad svim saveznicima Evrope. Kad bi i bila Njemačka usvojila gluda prisiljena odreći se svojih stečevina, bio bi lakav mir samo kratkotrajan. Končno vidi, da riječi o miru nisu ostale bez uspjeha u savicovima i kod miliona vojnika. Da se pak tako raspoloženje odviše ne širi, treba je da nadvlada misao: „Do kome!“

Raspačavanje „Mementhol“ zabranjeno. Prema saopćenju zagrebačke grovačke i obrtničke komore, zabranila je kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada oglašivanje i razasijanje preparata „Mementhol“ u vinogradarske svrhe.

Mementhol donesen je nedavno u promet za tobožnju obranu vinove loze od insekata, navodno garantirano za 70 po sto bolje od modre gajke. Analizom je medjutim ustanovljeno, da taj preparat ne sadržaje u sebi nijedne tvari, koja bi se mogla ozbiljno uzeti za suzanjanje pronoj spore, te drugih gljivica i štetnika vinove loze. Neka naši ljudi dobro paze, da ne nasjednu bezakusnim špekulantima, koji bi si htjeli na tako laki način napuniti svoje džepove.

Primanje u svazu riječke gradske općine. „Obzor“ donasa iz Rijeke: Riječka gradska delegacija u svojoj posljednjoj sjednici primila je u svazu gradske općine više osoba, ovaj puta ponajviše državne i općinske namještenike. Poznato je, da su sve prijašnje gradske delegacije stajale molbitima hrv. narodnosti takove zapreke, da nijesu nikada mogli steći zavičajnost grada Rijeke. Bilo bi zanimivo znati, kakovo bi stanovitijska gradska delegacija uzela sada prema molbama Hrvata, da ih se primi u svazu gradske općine? Valjda će donekle promijenjene prilike na riječkoj gradskoj općini pomakati nekoje Hrvate, da ponove svoje molbe. Glede novog na-

čelnika dra. A. Vio općenito se drži, da je umjereniji prema Hrvatima nego li svi prijašnji načelnici. Osim toga poznata je sklonost prema Hrvatima jednog od najbudjetnijih i najmlađijih članova gradskoga zastupstva dra. Gj. Čati.

Izbrisan dalmatinski odvjetnik i odvjetnički kandidati. Uslijed zaključka vrhovnog suda u Beču, izbrisan su iz imenika odvjetnika, savjetnici: dr. R. Gigliannoni u Zadru, dr. E. Mazzolini, dr. F. Gazzari i dr. K. Bakotić u Šibeniku, dr. A. Trumbić u Spljetu, dr. Mitić i dr. Andro Svrlukos u Dubrovniku. Nadalje su izbrisan iz imenika odvjetničkih kandidata: dr. A. Buchevič i dr. S. Dech u Zadru, te D. S. Rajgenović u Kotoru.

Talijanski ratni stručnjaci o porazu na ritoskoj fronti. Talijanski ratni stručnjaci trude se dokazati javnosti, kako je povlačenje talijanskih četa na tirološkoj fronti samo promišljeni čin talijanske taktike. Već, da je povlačenje prirodno, jer da će na taj način doći talijanska vojska do boljših položaja. Medjutim je talijanska vlada zabrajala štampanih dojmova austro-ugarskih ratnih izvještaja.

Wilson i papa. Njemačke novine donose vijest, da je Wilson jur odgovorio na poslanicu sv. Oca pape. O sadržaju odgovora uskraćuje se svaka informacija; znade se samo toliko, da je u jednoj i drugoj poslanici bilo vrlo malo govora o miru. Kako se pripovijeda, izjavio je predsjednik Wilson papi, da će on nastojati, da se Amerika ne uplete u rat, u koliko bude to odgovaralo časti i pravima Sjedinjenih Država.

Briandova česta i pobjeda. Prigodom odgode rasprave o novim interpelacijama u francuskoj komori, rekao je Briand sljedeće: „Nalazimo se u odlučnom satu, u kojem se mišljemo nadati, da ćemo postići svoje (često) adobeštaje, ali u kojem smijem također reći, da je ništa drukok, istočno, skoro bratsko povjerenje medju vladom i komorom, da se osigura slobodovite zemlje. Od zajednice našeg rada ovisi, da li će sutra pobjeda obavljati naše zastave.“

Trčci zimski rat? Ruski listovi pišu, da je po izjavama vojničkih i političkih krugova u Petrogradu trčci zimski rat isključen. Ruska se doduše pripravlja za zimu, ali su to samo neobavezne mjere, koje se poduzimaju preza radi! Rezultat skoro ruske ofenzive imao bi poslužiti kao baza za mirovne pregovore.

Raspoloženje naših vojnika. Mnogi naši vojnici pišu svojim kućama, da Talijani, kako se čuje, ne misle više na Trident, Gorice, Trst itd., pa da bi se sada zadovoljili i s onim, što su prije rata imali. Hoće li i to ostati njihovo, vele naši junaci, ne zna, ali mi jedva čekamo, kad će nam se dijeliti „menaza“ na trgu sv. Marka u Mlecima.

Srbi i Francuzi na mačedonskoj fronti. Po vijestima iz Londona radi se sada na tome, da budu francuske čete na mačedonskoj fronti zamijenjene sa srpskim, akoprem su koji engleski toli francuski vojnički krugovi u sumnji, da li su Srbi i istinu dorasli za obranu prve linije. Sarajli hoće da meće francuske i engleske čete u priču, dok bi Srbe razdijelio na širu fronti; Srbi naprotiv žele poinku i mira, pa bi oni htjeli zapostaviti samo nekoliko kilometara mačedonske fronte, gdje bi se mogle te njihove želje ustvariti.

Potres u Italiji. Centrom potresa dne 18. t. m., što su ga seizmografi i kod nas zabilježili, bio je u talijanskom gradu Rimini. Talijanske novine donasaju o tome nepotpuno i strogo cenzurirane vijesti, ali ipak ne taje, da je potres u Rimini teško ostieto oko 1000 kuća. Od ovih je 10 sasam srušeno, dok ih je 500 tako ostjećeno, da će se sigurno doskora razvaliti.

Osiguranje protiv mira. U Engleskoj počela su se u zadnje vrijeme sklapati i osiguranja protiv mira, t. j. protiv šteta, koje bi mogle nastati kad bi došlo do mira prije izmucna tekuće godine. Premije iznašaju 25 po sto od osigurane svote.

Argentinska vlada progoni Talijane. U Argentinskoj stizu glasovi, da je onamošnja vlada započela nadziranjem talijanskih udruženja i škola u zemlji i da potiskuje talijanski jezik. Ti su glasovi odjeknuli u Italiji gjujevom i bijesom, dok talijanska štampa više ko izvan sebe, da je to pozimjenje, kojega Italija ne smije podnositi, jer da je Argentina po kolijicu tamo naseljenog talijanskog elementa najgušća Italija. Argentinska vlada sigurno znade zašto poduzima takve mjere protiv Talijanima u svojoj zemlji, a nama, koji smo na teje naučiti, nije treba stvar istom tumačiti. Talijani svuda kao Talijani! Je li vam poznata priča o vrapcu i lastinom gnjezdu?

„Junak iz Like“ u Beogradu. „Beogradske Novine“ pišu: Marijan Matijević, poznat kao atleta pod imenom „Junak iz Like“ u cijeloj austro-ugarskoj monarhiji, došao je u Beograd, gdje će kako čujemo dati nekoliko predstava u dobrotnovne svrhe. Odmah u početku rata javio se Marijan kao dobrovoljac u ličku pukovniku grofa Jelčića, ali ga nijesu primili, jer mu je prije nekoiko godina kod rvanja slomljena desna ruka. „Junak iz Like“ ipak je u ovo ozbiljno doba hito da služi svojoj otadžbini, pa za čitavo vrijeme rata priredjuje prestave u korist naših ranjenika i invalida, pa je u tu svrhu dosada zaradio i dao nekoliko hiljada kruna.

Marijan Matijević i ako mu je ruka slomljena, a ostala i ukočena, nije izgubio snagu svojih mišica. On savija i dalje govodne šipke oko vrata i ruke, drži najteže utjege, razbija desnicom kamenje, kida lance, drži u zubima do 400 kg. i izvadja drugo lijepe atletske produkcije. Marijan će po svojoj prilici i u Beogradu dati nekoliko predstava u dobrotnovne svrhe.

Nove mjere za ženske opravre. Trgovačka komora stručnjaka u Berlinu obdržavala je ovih dana skupštinu, na kojoj je zaključila o maksimalnoj količini tkanine za žensku konfekciju robu. Zaključeno je, da će se ženski svijet imati odsele unprijedni držati sljedećih mjera: za ogrtače 3,75 m (kod širine od 130 cm), za kostime 4,75 m, za sukne 4 m, a za ogrtače za prašinu 4,5 m. Nijesmo doduše stručnjaci, ali nam se ipak čini, da su te maksimalne mjere uistinu — odviše maksimalne.

O zlato. Otakmo je započet rat pa sve do danas, opaža se vrlo veliki interes za zlato, pa se ga je tražilo i svudjiti traži na sve strane. Mnogo je name bojažljivih ljudi, koji i uz najskuplje cijene nabavljaju zlato, misleći, da će zlato, ako i sve propadne, zadržati svoju cijenu. Potražnja je zlata u posljednje vrijeme ipak znatnije popustila, a to se dade tumačiti tako, da su bojažljivci, osokoljeni dojašojim lijepim uspjehom rata, promijenili svoje mišljenje. To je dalo eto povoda, da je cijena zlatnom novcu ponešto pala. Naposljetku se sada u redovitom prometu dosta lako dobije, a cijena im je od njihovog najvišeg tečaja pa do današnjeg pala za 14 po sto.

KINO
Crvenog križa
ULICA SERGIA BROJ 34.

Na sveopći zahtijev opetuje se danas originalni film sa 4 slike:

NOĆ KOD MAXIMA u Newyorku.

ULAZNINA: I. prostor K 1.— II. prostor 40 III.

Pocetak u 2-30, 3-40, 4-50 i 7-10.

Cafe Tegetthoff
Najčieća kavana u Puli. Ima na raspolaganje veliki broj austro-ugarskih, njemačkih i švicarskih novina, u hrvatskom, českom, njemačkom i talijanskom jeziku.
Jedna poslužba .: 5 hiljada .: Veliki novouradni salon.
Ja mnogobrojni posjet preporuča se vlasnik.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI.
Tko želi uložiti sigurno svoj novac na stednju, tko ima plattiti „POSUJILNICE“ interes ili štogod na račun svog dugta, tko bi hito u potrebi da digne koliko iz svog uloška kod „POSUJILNICE“
== taj neka se obrati ==
u „Narodni Dom“ (palača „ISTARSKE POSUJILNICE“) u II. kat na piasaru Dra. L. SCALIER, odvjetnika i vojničkog brantjeljca, i to u svaki delavni dan od 9—12 prije te od 3—7 sati poslije podne.
Posujilnica plaća na uloške 4 1/2% kamata.

Uništavajte muhe da se ne umnožavaju.
Lipjenke za uništavanje muha dobivaju se kod Jos. Krmpotić u Puli.